

LOSONC ÉS VIDEKÉ

Előfizetési ár:

Egész évre	10.—korona
Félévre	5.—korona
Negyedévre	2.50 korona
Községi előjáróknak és tanulóknak 1 évre	8.—korona
Egyes szám ára	20 fillér.

Politikai hetilap

Felelős szerkesztő: HERCZEGH JENŐ

Megjelenik minden kedden este

Szerkesztőség: MaJách-utca 15. szám

Kiadóhivatal: Rákóczi-utca 21. szám

Hirdetéseket felvesz a Kiadóhivatal.

„Nyiltér” soronként 80 fillér.

Az ország mindennapi kenyere

A hivatalos lap tegnapi száma közli a buza-, rozs-, kétszeres-, köles-, árpa- és zabtermések zár alá vételéről szóló kormányrendeletet.

E szerint e termények árusítása vagy egyébként való forgalombahozatala és felhasználása csak a kormányrendeletben foglalt rendelkezések értelmében történhetik.

Ezért az 1916. évi termést zár alá helyezték és pedig nemcsak a termelők gabonáját, hanem azokét is, akik az 1916. évi termésből munkadíj fejében kaptak részt.

Minden termelő megtarthatja és szabadon felhasználhatja a házi szükségletének és gazdasági szükségletének megfelelő mennyiségét.

Fővásárló lesz az idén is a Haditermény Részvénytársaság, azonban, mint tavaly, 1916. október 15-ig az idén is vásárolhatnak magánosok és törvényhatóságok.

A tengeriről még nem történt intézkedés.

A rendelet több rendelkezései a következők:

Az első szakasz kimondja, hogy az 1916-ik évi buza-, rozs-, kétszeres-, köles-, árpa- és zabtermés csak a rendeletben megállapított módon használható fel, illetve értékesíthető.

A termelő szükséglete

A második §. szerint a termelő a zár alá vett termésének azt a részét, amelyet saját házi és gazdasági szükséglete, céljaira 1917. augusztus 15-ig igényelhet, erre a célra szabadon felhasználhatja. Házi szükséglet címén havonként és fejenként tizenkilenc kilogrammot használhat fel búzából, rozsból, kétszeresből és árpából együttevve és pedig azon személyek számára, akik a termelő háztartásában rendszerint természetbeni ellátást élveznek. Gazdasági szükséglet címén csak a természetben, kiszolgáltatandó terménybeli járandóságok (alkalmazottak, cselédek, munkások munkabérei, aratórésze, cséplőrésze, konvenciója), a vetőmag és az állatállomány szükséglete vehető számításba.

Külön rendelet fog intézkedni, hogy a termelő saját mezőgazdasági szesz-

főző és más üzemében zár alá vett termésből mennyit dolgozhat fel.

A harmadik szakasz kimondja, hogy a házi és gazdasági szükséglet meghaladó mennyiségeket csak a H. T., illetve ennek bizományosai, továbbá olyan személyek számára szabad eladni, akik vásárlásra jogosítva vannak. A termelő a saját szükségletét meghaladó termésével más módon nem rendelkezhetik.

A negyedik szakasz szerint tilos a termelőnek a termés zár alá vett részét annak a törvényhatóságnak a területéről, ahol a gazdasága van, elszállítani. Elraktározás, vagy a megengedett felhasználás végett azonban a járási főszolgabíró engedélyével más törvényhatóság területén lévő gazdaságába, vagy háztartásába is elszállíthatja.

A fogyasztók beszerzése.

A fogyasztóközönséget a legjobban érdekli az 5. §., amely így hangzik:

Aki maga nem termelő, vagy akinek saját házi és gazdasági szükségletét saját termése nem fedezi, az 1916. évi október hó 15. napjáig a községi előjáróság által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján jogosítva van a saját házi szükségletére búzát, rozst, kétszerest, kölest és árpát, gazdasági szükségletére pedig búzát annak a községnek a területén, ahol lakik, készáruvétel útján minden közvetítő kizárásával bármely termelőtől vásárolni; a járási főszolgabíró által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján pedig jogosítva van ugyancsak 1916. évi október hó 15. napjáig a saját gazdasági szükségletére bármely törvényhatóság területén rozst, kétszerest, kölest, árpát és zabot készáruvétel útján minden közvetítő kizárásával bármely termelőtől vásárolni.

A törvényhatóság első tisztviselőjének indokolt felterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel és a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg megengedheti, hogy az illető törvényhatóságokhoz tartozó községek előjáróságai által kiadott vásárlási engedélyek alapján a fél háztartási szükségletére ne csak az illető

község területén, hanem a törvényhatóság területén más községekben is vásárolhasson.

A saját házi és gazdasági szükséglet megállapításánál csak a jövő 1917. évi augusztus 15. napjáig terjedő időt lehet számításba venni.

Házi szükséglet címén a mezőgazdasággal vagy más őstermeléssel foglalkozó fogyasztó a naponkénti és fejenkénti 400 gramm lisztadagnak — a vómórló díj, az elporlás és a korpa számbavételeivel — megfelelő terménymennyiséget, vagyis búzából, rozsból, kétszeresből és árpából együttvéve csak 18 kilogrammat, más fogyasztó pedig a vómórlódíj, az elporlás és a korpa számbavételével csak 10 kilogrammot vehet fejenként és havonként számításba azon személyek után, akik a fél háztartásában rendszerint természetben ellátást élveznek.

Gazdasági szükséglet címén a vásárlási igazolvány alapján mezőgazdasági üzemek birtokosai csak az általuk természetben kiszolgáltatandó terménybeli járandóságokra, a vetőmagra, valamint a tenyész- és haszonállataik eltartására és hizlalására szükséges és a saját termésükből nem fedezhető terménymennyiséget, egyéb üzemek birtokosai csak a vállalatukban alkalmazottak terménybeli járandóságaira és a vállalat folytatásához szükséges igavonó állatok eltartására szükséges terménymennyiségek mások pedig csak saját háztartásuk céljára és a foglalkozásuk vagy hivatásuk teljesítésére rendelt állatok eltartására szükséges terménymennyiséget vásárolhatják.

A lakosság ellátása.

A gabonával és liszttel el nem látott lakosság megfelelő ellátásának biztosítása az illetékes miniszterek által kiadandó utasítások szerint a törvényhatóságok az erre a célra szükséges gabonát és lisztet a Haditermény r. t.-től fogják beszerezhetni.

A állatállomány (ló, szarvasmarha, sertés, baromfi, stb.) eltartása szükséges termény biztosítása céljából az illetékes miniszterek törvényhatóságoknak, közzintézeteknek, továbbá husznál nagyobb állatlétszámmal dolgozó ipari

telepeknek és vállalatoknak megengedhetik, hogy 1916. október 15-ig a H. T. útján annyi árpát és zabot vásárolhassanak, mint a mennyi az ottani állattartomány tartásának és azokra 1917. aug. 15-ig szükséges lesz. (2. §)

Kereskedők, (szövetkezetek), ha gabona adásvételével eddig is foglalkoztak, a H. T. által a kereskedelmi miniszter utasításainak megfelelően kiállított vásárlási igazolvány alapján üzleti telepük törvényhatóságának területén a termelőktől búzát, rozsot, kétszerest, kölest, árpát és zabot vásárolhatnak, de csak oly termelőtől, a kinek eladásra szánt termése a terményekből egyuttvéve legfeljebb száz métermá sát tesz ki. Az így vásárolt termésmennyiségeket azonban a vevő csak a H. T. nek adhatja el. (10 §)

Azt, hogy ipari szeszfőzésre, serfőzésre és maláteggyártásra, valamint ipari feldolgozásra és mezőgazdasággal kapcsolatban nem lévő hivatalokra az ideit termésből mily mennyiségeket lehet feldolgozni, külön rendelet fogja megállapítani. (11. §)

Az őrlés.

Bármely malomvállalat csak vámőrleést végezhet. Az őrlési vámszállékát, amely azonban a gabona tiszta százalékánál nagyobb nem lehet, a törvényhatóság állapítja meg.

A Haditermény által a malomvállalatnak őrlés végett átadott terményekre ez a rendelkezés nem vonatkozik. (12. §)

A malomvállalat a vámőrlés révén nyert készleteket a H. T.-nek köteles följárni. Más részére gabonát, lisztet, vagy bármely malomtermékét eladni a malomvállalat nincs jogosítva. (13. §)

A gabonaművek adásvétele a kormány által megállapítottnál magasabb áron nem történhetik. A maximumára vonatkozó rendelet később fog megjelenni. (14. §)

A büntető intézkedések.

A 15. §. az ügyletek jogérvényességéről, a 16. §. a büntető intézkedésekről rendelkezik. Ezek közt legfontosabb az, hogy a ki a rendelet bármely pontját megszegi, hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Azonkívül a készletek elkoboztatnak.

A rendelet még megállapítja, hogy érintetlenül érvényben maradnak a vámküldföldről való behozatalra, a pénzügyőrség ellenőrző szerepére, a szállítási igazolványok kiadására, a

H. T. bizományosaira megállapított, valamint az elővételi üzletek érvénytelenségéről eddig kiadott rendeletek.

A rendelet 1916. június elsején lépést életbe és hatálya a magyar szent korona összes országaira kiterjed. (22 §.)

Használjunk hadisegély bélyeget!

A posta figyelmeztetése

A posta- és táviradaigazgatóság figyelmezteti a közönséget, hogy a hadifogyóknak szóló tábori csomagokban gyufát, robbanóanyagokat és élelmiszereket ne küldjön. A gyufa ugyanis könnyen lüszesetet idéz elő, az élelmiszerek pedig a hosszú uton elromlanak. Aki a figyelmeztetést nem szívleli meg, nemcsak magának, de a köznek okoz kárt, mert akár a gyufa meggyulladására, akár az élelmiszerek megromlására, a csomag egyéb tartalma sem jut el a címzetthez.

Ad rongyot a vidék is

A hadsereg tudvalevőleg most minden hulladéktárgyat feldolgoztat, hogy ez által is növelje készleteit. A vidéki városok és falvak lakossága hazafias készséggel bocsajtaná rendelkezésre, még pedig teljesen ingyen ruhaneműket és rongyféléket, amikből a megmunkáló műhelyekben és gyárakban hasznos tárgyakat állíthatnának elő. Mert gyűjtenek csak a fővárosban, miott a vidék is szívesen oda adná, még pedig teljesen ingyen, nélkülözhető holmijait hős katonáink javára? Módot kell nyújtani a vidéknek is, hogy eleget tehessen hazafias kötelességének.

Tanulónak

jó házból való keresztény fiút fűszer, vegyes és kiviteli kereskedésbe felveszek. Bővebben

Láng Nándornál

Eger, Heves megye

Felhívás

Augustzia Főhercegnő védnöksége alatt működő Augustzia Gyorssegély-Alap, amely eddigi széleskörű jótékony tevékenységét a hadibiztosítás élvös és fényesen bevált tereire is kiterjesztette, a halálesetre szóló biztosítás érdekében indított országos mozgalma sikerén felbuzdulva és ama tömeges érdeklődés folytán, amely eziránt az akció iránt mindenütt mutatkozott, számos helyről hangzó kivánságnak megfelelően, most már a rokkantság esetére szóló biztosítást is bevezette működése körébe.

Ennek a rokkantsági biztosításnak lényege röviden abból áll, hogy abban, a fájdalom rendkívül nagyszámú esetben, ha katonáink a harcban, vagy a háborúban megbetegsznek, vagy megsérülnek, úgy hogy egyik tagjuknak használhatóságot teljesen, vagy részben elvesztik, s ezáltal munkaképességük teljesen elvész, vagy keresetképességük megszűnik, vagy csökken, ideértve a fizikai vagy szellemi munkaépíteléséget egyaránt, bizonyos tökére legyenek biztosítva, amely keresetképtelenségükért, vagy keresetképességük csökkenéséért őket lehetőleg kárpótolja.

A rokkantság mérvét, illetve a polgári keresetképesség csökkenését a katonai felülvizsgáló bizottság állapítja meg, amelynek e tekintetben való döntését a biztosító társaság feltétlenül kötelesnek fogadja el, szem előtt tartva azt, hogy kétes esetekben is mindenkor az illető katona előnye irányadó.

A díjtetelek ennél a biztosításnál éppoly előnyösek, mint a halálesetre szóló biztosításnál és ugyancsak 3-5 havi részletben törleszhetők, sőt abban az esetben is, ha valaki halálesetre és rokkantságra egyenesen köt biztosítást, akkor a biztosítási díjból, amely a halálesetre átlag 4 és fél %-ot, a rokkantságra 5 és fél %-ot tesz ki, fél-fél % engedélyt nyújt és így egy halálesetre és rokkantságra kötött 1000 K. összegre szóló vegyes biztosításra mindössze csak 90 K. fizetendő.

Remélhető, hogy a rokkantsági biztosításnak ily altruistikus és csakis jótékony-célú bevezetését mindenütt örömmel és meglepéssel fogják üdvözölni és ezt mind nagyobb mérvben igénybevenni, mert csak így teljesíthető ebben az akcióban rejlő nagy jelentőségű nemzeti, kulturális és gazdasági misszió.

Bővebb felvilágosítást nyújt Miskolczi Lajos Kubinyi-tér 2.

ADAKOZZUNK a Vörös Kereszt! Együtt javára!

Laptulajdonos: Herczegh Jenő.

Lapkiadó: Engel István.

Szobafestő, mázoló és cimfestő
munkákat modern és izléses kivitelben jutányosan készít
Szita István, Alsó-patakpart 6. szám.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

12332 / 916 szám.

Árverési hirdmény.

A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81 §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban déli-élt 9 órakor, a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladni:

Arad	állomáson	1916 évi június hó	21-én
Békéscsaba	"	"	13-án
Brassó	"	"	20-án
Bpest Józsefv.	"	"	19-én
Bpest. dunap. p. u.	"	"	16-án
Bpest nyugoti p. u.	"	"	23-án
Debrecen	"	"	20-án
Eszék	"	"	14-én
Fiume	"	"	23-án
Győr	"	"	15-én
Kaposvár	"	"	27-én
Kassa	"	"	20-án
Kolozsvár	"	"	21-én
Losonc	"	"	16-án
Miskolc	"	"	26-án
Nagyszében	"	"	14-én
Nagyvárad	"	"	23-án
Pápa	"	"	26-án
Pécs	"	"	16-án
Pozsony	"	"	28-án
Sátoraljaujh.	"	"	19-én
Szabadka	"	"	27-én
Szalmárnémeti	"	"	15-én
Szeged	"	"	21-én
Stolnok	"	"	13-án
Temesvár Józsefváros	"	"	28-án
Újvidék	"	"	26-án
Zágráb	"	"	28-án

Budapest 1916 évi május hó

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

BETEGEK ÉS ROKKANTAK RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETETLEN
 a hygien légmentesen elváráható

SZOPA-KLOZETT
 Tofjoseo szingelen, díszkról, ezek formájában és minden kivételben bekapható.

MINDEN SZOBÁBAN FELTÖNÉS RELEKŐL FELÁLLITVATÓI

HEYDER ÉS KILLIÁN

Hygien légmentesen elváráható szobaklozetek, székrek klozetek, Bidet és beugasztókák különlegeségi gyára.

WIEN XVI.,
 Palaisgasse 33-34.
 Árjegyzék és leírások ingyen és bérmentve.

Wiking arató gépeket

kaszáló marokrakó és kévekötőgépeket hozzávaló „Manilla“ zsineggel szállít a Magyar Általános Gépgyár R.-T. Budapest, VI., Váci-ut 141. Telefon 45—15. Sürgőnycim: Magomobil. Nagy tartalékrész raktár.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési kártyák és mindenféle nyomtatványok jutányos árban készülnek Engel Istvánnál

Hirdessünk

a

Losonc és Vidékében!

CSETNEKI PÁL

temetkezési vállalata

LOSONC

A munkáltatási idényre ajánlunk elsőrendű pestvárosi fehér tábla- és kitűnő vidéki perzselt

munkásszalonnát

valamint pestvárosi

disznósírt

a legmérsékeltbbárban. Felhívásra kedvező ajánlatokkal készségei szolgálunk

Weisz Lipót és társa

disznósír- és szalonnagykereskedők, Budapest. IX., Hentes-utca 17.
Sürgőnycim: „Weiszfélék, Budapest.” Interurban távbeszélő „József” 14-50

Schwarcz Jakab

cséplőgépek, szecskavágók, szelelőrosták,
ekék stb. stb. stb. mezőgazdasági gépek
gyári raktára.

Losonc, Kossuth Lajos-utca 7.

Ajánlja kitűnő „Singer”
karikahajós és központi orsós

varrógépeit

előnyös fizetési feltételek mellett.

Freitag

kiadványai

Világ zsebatlasz. A világ a zsebben! 58. 16 és 25 mellék térképpel, 17.000 alfabetikus földrajzi elnevezés tartalmával. Zsebforma, csinos vászonkötésben 4 K. 50 f. Nélkülözhetetlen minden családban és irodaszalon. — | — | — | —

Románia térképe. Most jelent meg kitűnő felvételben Románia térképe. Lépték: 1:1.000.000. Ára 1 K. 20 f. Vaszra feszítve 3 K. 20 f. — | — — —

Háborús térképek. Északfrancia ország és Belgium térképe 1 K. 20 f. Török harctér 1 K. Olasz harctér 1 K. 20 f. Orosz harctér 1 K. 20 f. —

Orosz foglyok tartzkodásának helyei

Az orosz foglyok internálási és átvonulási állomásainak térképe európai és ázsiai Oroszországban. Ára 1 K. 50 f. Bérmentesített küldésnél minden kiadvány 10 fillérrel drágább. — | — | — | — | — | —

Megrendelhető:

6. FREYTAG und BERNDT
GES. M. B. H. WIEN VII. SCHOT-
TENFELDGAASSE 62.

Szeretett adományokat

☐☐☐ a frontra szállít a ☐☐☐
☐☐☐ Hadseregélyező Hivatal ☐☐☐
☐☐☐ átvételi külsőltménye ☐☐☐
V., Váczi-utca 38. szám.

ENGEL ISTVÁN

könyvnyomdája **LOSONCON** Rákóczi-utca 21.

Készít minden a könyvnyomdászati
szakmába vágó munkát modern
és szakszerű kivitelben; jutányos
árak mellett.